

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.100 van 10 april 2014
in de zaak A. 212.147/XIV-35.576**

In zake : Hamed TAZI
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jürgen Millen
 kantoor houdend te 3730 Hoeselt
 Tongersesteenweg 4 bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 9 april 2014, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van “de beslissing van de gevangenisdirecteur van Hasselt van 3 april 2014 waarin aan verzoeker als tuchtsanctie 30 dagen individueel regime wordt opgelegd en dit vanaf 1 april 2014 tot en met 1 mei 2014”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een administratief dossier ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 april 2014 om 12.00 uur.

Kamervoorzitter André Beirlaen heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Valerie Kruijen, die loco advocaat Jürgen Millen verschijnt voor verzoeker, en attaché Wim Van Brussel, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is gedetineerd in de gevangenis te Hasselt.

3.2. Op 1 april 2014 wordt tegen verzoeker een rapport aan de directeur opgesteld, waarin het volgende wordt vermeld:

“Omstreeks 15h35 bij het lossen van namiddagwandeling, kwam ik aan cel 3202, zoals gewoonlijk doe ik een summiere fouille, omdat hij aan één kant zijn broek had opgerold vroeg ik deze even terug af te rollen ter controle!

Hij verweerde zich hierbij, en maakte het onmogelijk om mijn werk uit te voeren, zelf werd hij verbaal, toch probeerde ik mijn werk als nog op een deftige manier uit te voeren, dit lukte echter niet, waarin hij mij een duw gaf,

Ik heb hem als mogelijk proberen op cel te krijgen maar kreeg de deur niet dicht omdat hij zich verweerde.

Mijn collega Nicole die alles gezien had, duwde ondertussen alarm (code 1). Collega's hebben Tazi naar de strafcel gebracht.

Nadat hij in de strafcel was, heeft hij nog zware bedreigingen geuit naar mijn collega. Ik citeer: ik ga u nog in het ziekenhuis slaan!!!”

3.3. Op dezelfde dag legt de gevangenisdirecteur verzoeker een voorlopige maatregel op.

3.4. Op 2 april 2014 wordt verzoeker ervan in kennis gesteld dat een tuchtprocedure tegen hem zal worden opgestart, waartoe hij op 3 april 2014 zal worden gehoord.

3.5. Op 3 april 2014 wordt verzoeker in aanwezigheid van een advocaat gehoord. Luidens het verslag van de tuchtrechtelijke hoorzitting wordt door verzoeker aldaar het volgende verklaard:

“Gedet : Op 23 maart heb ik toestemming gegeven om mij te fouilleren en ze hebben niks gevonden. Eergisteren had ik deze broek aan en die was zo omgeplooid

(betrokkene toont hoe de broek was omgeplooid) omdat de kabel kapot is. Ik zeg tegen de chef dat die gewoon is omgeplooid.

Dir.: Het is zijn werk te fouilleren, hij doet gewoon zijn werk.

Gedet.: Ik heb niks gedaan, ik heb die broek kapot gedaan op de cel. Ik heb een harde stem dan heeft de chef op de knop geduwd.

Dir.: Alles had heeft rustig kunnen verlopen als u die broek had afgerold.

Gedet.: Ik ben vroeger verslaafd geweest. Af en toe rookte ik een joint, maar

Dir.: Is het dan niet normaal dat ze u willen controleren ?

Adv.: Ik heb daar niet veel aan toe te voegen. Mijn cliënt zijn standpunt is duidelijk. Hij zegt dat hij niet geduwd heeft. Ik vraag om de camerabeelden te bekijken. Ik vraag ook om enige mildheid in het geven van een sanctie.

Gedet.: Ik heb een grote mond, ik ben een beetje depressief. Daar staat 'ik sla u het ziekenhuis in'. Waarom zou ik dat doen ? Ik heb gezegd dat als ze zo werkt dat ze beter in een ziekenhuis gaat werken, meer niet."

3.6. Bij beslissing van 3 april 2014 van de gevangenisdirecteur wordt verzoeker de tuchtsanctie "30 dagen individueel regime (...) en dit vanaf 1 april 2014 tot en met 1 mei 2014" opgelegd. Dit is de bestreden beslissing, die als volgt wordt gemotiveerd:

"Verwijzing naar het RAD dd. 01.04.2014. Betrokkene heeft een opdracht van het personeel geweigerd. Uit het gedrag van betrokkene blijkt een gebrek aan respect voor het gevangenispersoneel. Door zijn gedrag heeft betrokkene de fysieke en de psychologische integriteit van het gevangenispersoneel in gevaar gebracht. Door resoluut te kiezen voor zulk gedrag heeft betrokkene elke mogelijkheid tot een vreedzame oplossing genegeerd."

IV. Onderzoek van de vordering

4. Overeenkomstig artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement prima facie kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

5. Verzoeker voert als eerste middel aan:

“(…)

schending van art. 132 Basiswet betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden (hierna Basiswet) - oplegging van een tuchtsanctie van 31 dagen

1. Het art. 132 Basiswet stelt:

‘Ongeacht de aard van de tuchtrechtelijke inbreuk kunnen de volgende tuchtsancties worden opgelegd :

1° berisping met inschrijving in het in artikel 146 bedoelde register voor tuchtsancties;

2° beperking of ontzegging, voor een maximumduur van dertig dagen, van het recht om in de kantine bepaalde voorwerpen aan te schaffen, met uitzondering van toiletartikelen en artikelen voor briefwisseling;

3° afzondering in (de aan de gedetineerde toegewezen verblijfsruimte), zoals hierna in afdeling IV nader bepaald, voor een maximumduur van dertig dagen voor een inbreuk van de eerste categorie en voor een maximumduur van vijftien dagen voor een inbreuk van de tweede categorie;

4° opsluiting in een strafcel, zoals hierna in afdeling III nader bepaald, voor een maximumduur van negen dagen voor een inbreuk van de eerste categorie en voor een maximumduur van drie dagen voor een inbreuk van de tweede categorie;

deze sanctie kan voor een maximumduur van veertien dagen worden opgelegd in geval van gijzelneming.’

2. In het bijzonder wijst verzoeker op het art. 132, 2° Basiswet dat stelt dat een tuchtsanctie maximum 30 dagen mag bedragen daar waar verzoeker een individueel regime werd opgelegd van 31 dagen.

In de beslissing van de gevangenisdirecteur wordt immers gesteld: 30 dagen van 01.04.2014 t/m 01.05.2014 (wandeling op de kleine individuele wandelkoer).

Verzoeker wijst er op dat de periode van 1 april tot en met 1 mei 31 dagen omvat en bijgevolg is de opgelegde sanctie van 31 dagen individueel regime strijdig met het art. 132, 2° Basiswet.

3. Het eerste middel is ontvankelijk en gegrond.”

Beoordeling

6. In een eerste middel voert verzoeker de schending aan van artikel 132 van de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden. Hij laat gelden dat hem 31 dagen individueel regime wordt opgelegd, terwijl die tuchtsanctie maximum 30 dagen mag bedragen.

7. De bestreden beslissing legt verzoeker de tuchtsanctie individueel regime op voor de duur van “30 dagen van 01.04.2014 t/m 01.05.2014”. De tuchtsanctie werd aan verzoeker opgelegd met een beslissing van 3 april 2014 en bepaalt uitdrukkelijk dat zij wordt opgelegd voor de duur van “30 dagen”.

Het eerste middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

8. Verzoeker voert als tweede middel aan:

“(…)

beslissing gevangenisdirectie - geen onafhankelijke en onpartijdige rechter - algemeen rechtsbeginsel - art. 6 EVRM, 14 IVBPR en 4 en 6, lid 2 Verdrag betreffende de Europese Unie - algemeen rechtsbeginsel volgens hetwelk niemand in een zelfde zaak rechter en partij kan zijn

1. Het beginsel van onpartijdigheid is een algemeen rechtsbeginsel dat in de regel van toepassing is op elk actief bestuursorgaan. Tevens is dit recht gewaarborgd in verschillende internationale verdragen zoals het art. 6 EVRM, 14 IVBPR en 4,3 en 6, lid 2 van het verdrag betreffende de Europese Unie (geconsolideerde versie).

2. In dit kader kan verzoeker ook nog verwijzen naar de rechtspraak van het Hof van Justitie waarin het aspect van de onafhankelijke en onpartijdige rechter als volgt wordt omschreven:

47. Om een effectieve bescherming door de rechter van de in richtlijn 98/5 bepaalde rechten te waarborgen, moet de instantie die bevoegd is om kennis te nemen van beroepen tegen de besluiten houdende weigering van de in artikel 3 van deze richtlijn bedoelde inschrijving, beantwoorden aan het begrip rechterlijke instantie zoals dat in het gemeenschapsrecht is gedefinieerd.

48 Dit begrip is in de rechtspraak van het Hof inzake het begrip nationale rechterlijke instantie in de zin van artikel 234 EG afgebakend aan de hand van een aantal criteria waaraan de betrokken instantie moet voldoen, zoals de wettelijke grondslag, het permanente karakter, de verplichting om zich ertoe te wenden, het feit dat uitspraak wordt gedaan na een procedure op tegenspraak, en de toepassing van rechtsregels (zie in die zin met name arresten van 30 juni 1966, Vaassen-Göbbels, 61/65, Jurispr. blz. 257, en 17 september 1997, Dorsch Consult, C-54/96, Jurispr. blz. I-4961, punt 23), alsmede de onafhankelijkheid en onpartijdigheid (zie in die zin met name arresten van 11 juni 1987, Strafzaak tegen X, 14/86, Jurispr. blz. I-2545, punt 7; 21 april 1988, Pardini, 338/85, Jurispr. blz. 2041, punt 9, en 29 november 2001, De Coster, C-17/00, Jurispr. blz. I-9445, punt 17).

49 Het begrip onafhankelijkheid, dat onlosmakelijk verbonden is met de rechterlijke opdracht, houdt vóór alles in dat de betrokken instantie de hoedanigheid van derde heeft ten opzichte van de autoriteit die de aangevochten beslissing heeft genomen (zie in die zin met name arresten van 30 maart 1993, Corbiau, C-24/92, Jurispr. blz. I-1277, punt 15, en 30 mei 2002, Schmid, C-516/99, Jurispr. blz. I-4573, punt 36).

50 Het heeft overigens twee aspecten.

51. Het eerste, externe aspect houdt in dat de instantie wordt beschermd tegen tussenkomsten of druk van buitenaf die de onafhankelijkheid van de oordeelsvorming van haar leden in aan hen voorgelegde geschillen in gevaar zouden kunnen brengen (zie in die zin arresten van 4 februari 1999, Köllensperger en Atzwanger, C-103/97, Jurispr. blz. I-551, punt 21, en 6 juli 2000, Abrahamsson en Anderson, C-407/98, Jurispr. blz. I-5539, punt 36; zie in dezelfde zin ook EHRM, arrest Campbell en Fell/Verenigd Koninkrijk van 28 juni 1984, série A, nr. 80, § 78). Voor deze onontbeerlijke vrijheid ten opzichte van dergelijke externe factoren zijn bepaalde waarborgen nodig ter bescherming van de persoon van degenen die tot taak hebben recht te spreken, zoals hun onafzetbaarheid (zie in die zin arrest van 22 oktober 1998, Jokela en Pitkäranta, C-9/97 en C-118/97, Jurispr. blz. I-6267, punt 20).

52 Het tweede, interne aspect sluit aan bij het begrip onpartijdigheid en heeft betrekking op het houden van gelijke afstand ten opzichte van de partijen bij het geding en hun respectieve belangen met betrekking tot het voorwerp van het geding. Voor dit aspect is nodig dat objectiviteit in acht wordt genomen (zie in die zin arrest Abrahamsson en Anderson, reeds aangehaald, punt 32) en dat elk belang bij de oplossing van het geschil, buiten de strikte toepassing van de rechtsregel, ontbreekt.

53 Voor deze waarborgen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid zijn regels nodig, onder andere met betrekking tot de samenstelling van de instantie, de benoeming, de ambtstermijn en de gronden voor verschoning, wraking en afzetting van haar leden, die het mogelijk maken elke legitieme twijfel omtrent de onvatbaarheid van deze instantie voor externe factoren en omtrent haar neutraliteit ten opzichte van de met elkaar strijdende belangen uit de geest van de justitiabelen te bannen (zie in die zin reeds aangehaalde arresten Dorsch Consult, punt 36; Köllensperger en Atzwanger, punten 20-23, en De Coster, punten 18-21; zie in die zin ook EHRM, arrest De Cubber/België van 26 oktober 1984, série A, nr. 86, § 24).

4. Verzoeker is van oordeel dat er geen twijfel over kan bestaan dat de gevangenisdirecteur - bij het beoordelen van een tuchtrapport - niet beschouwd kan worden als een onafhankelijk en onpartijdig gerecht die zich over een (vermeende) tuchtrechtelijke inbreuk van verzoeker dient uit te spreken te meer.

Verzoeker heeft tijdens zijn verschijning voor het tuchtcollege verzocht om de camerabeelden in de gang van zijn afdeling te bekijken teneinde precies te kunnen bepalen of verzoeker fysiek of verbaal bedreigend zou zijn geweest voor het gevangenispersoneel doch dit objectief bewijs werd door de gevangenisdirecteur niet bekeken daar waar een onafhankelijk en onpartijdig rechter geplaatst in dezelfde omstandigheden (tegenstrijdigheid van standpunten tussen bewaker en gedetineerde) dit zonder twijfel had gedaan om de waarheid te achterhalen. Bovendien zou verzoeker nog kunnen refereren naar het feit dat gedetineerden in de omliggende cellen getuigen kunnen zijn van het voorval

Verzoeker is van oordeel dat de gevangenisdirecteur minstens de schijn van partijdigheid wekt doordat deze op grond van het eenzijdig verslag van de bewaker oordeelt en dus niet is overgegaan tot het bekijken van camerabeelden die een objectief beeld geven van het voorval dat in het tuchtrapport beschreven werd. De gevangenisdirecteur is dus niet onafhankelijk en onpartijdig.

5. Het tweede middel is bijgevolg gegrond.”

Beoordeling

9. In een tweede middel voert verzoeker aan dat de directeur van de gevangenis geen onafhankelijke en onpartijdige rechter is. De tuchtsanctie zou genomen zijn met schending van artikel 6 EVRM, artikel 14 BUPO en de artikelen 4 en 6, tweede lid van het verdrag betreffende de Europese Unie, alsook met schending van het algemeen rechtsbeginsel dat niemand tegelijk rechter en partij kan zijn.

10. De directeur van een gevangenis is, ook wanneer hij een tuchtstraf oplegt, geen rechtscollège, maar een orgaan van actief bestuur dat met het handhaven van de tucht is belast.

Artikel 6 EVRM is niet van toepassing op tuchtrechtelijke en administratieve procedures van organen van actief bestuur waartegen beroep openstaat bij een rechterlijke instantie die aan de vereisten van artikel 6 beantwoordt en over volle rechtsmacht beschikt. De Raad van State voldoet aan die vereisten.

Dezelfde vaststelling geldt eveneens voor wat betreft de andere internationaalrechtelijke bepalingen waarvan de schending in het middel wordt aangevoerd.

Uit het feit dat de directeur van de gevangenis beslist heeft dat het niet noodzakelijk was de camerabeelden te bekijken, kan niet worden afgeleid dat deze partijdig zou zijn geweest. Verzoeker toont niet aan dat de directeur een rechtstreeks en persoonlijk belang zou hebben bij de zaak.

Het tweede middel is niet ernstig.

11. Er is niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt de vordering.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van tien april tweeduizend veertien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen, kamervoorzitter,
met bijstand van

Joris Casneuf, griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

André Beirlaen